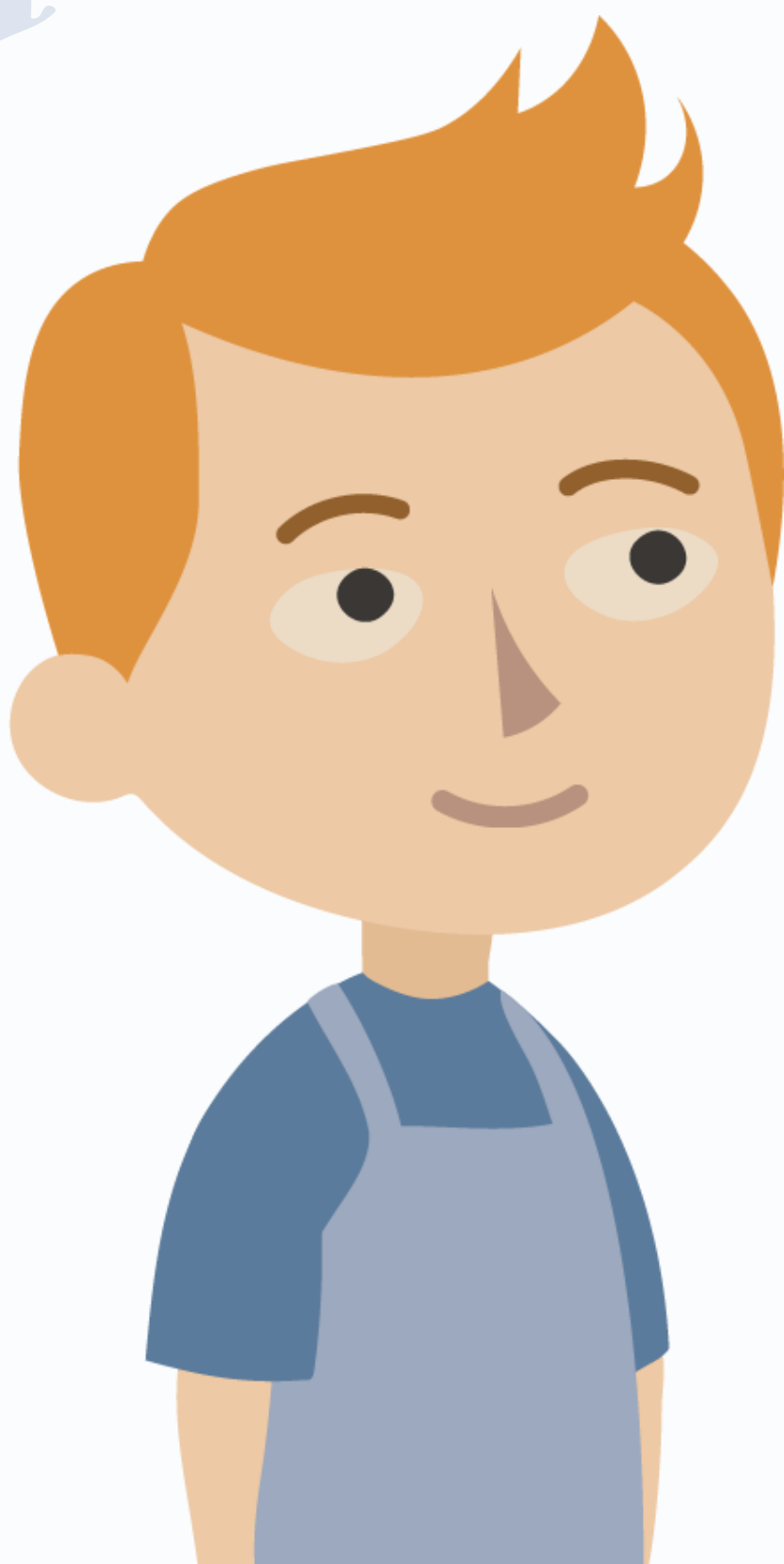

SOS LASTEKÜLA
EESTI ÜHING

SINU TURVALINE LAPSEPÕLV

Tunne, milline tegevus on
väärkohtlemine, ja tea, kuidas seda
ennetada ja sellele reageerida

Ahoi! Mina olen Sass. Täna ma räägin teile midagi väga olulist! Võib olla te olete juba kuulnud, et SOS Lasteküla lubab kõikidele lastele ja noortele, kes lastekülades elavad, elada turvalises ja armastavas keskkonnas.

Aga kas teie teate, mida see täpselt tähendab?

See tähendab seda, et kõik lapsed, kes SOS Lastekülas elavad, on armastatud, hoolitsetud, austatud ja kaitstud igasuguse väärkohtlemise eest. Keegi ei tohi käituda lastega halvasti, ükskõik mis põhjusel.

Milline käitumine
on või ei ole õige
ja väärikas?

Väärkohtlemine võib olla füüsiline, emotsionaalne, seksuaalne, kuid ka hooletusse jätmine kuulub väärkohtlemise alla. Igasuguse väärkohtlemise keelab Lastekaitseseadus ja Lapse Õiguste Konventsioon.

Täiskasvanud ja ka lapsed peavad neid seadusi täitma.

Füüsiline väärkohtlemine

Füüsiline väärkohtlemine on see, kui sinu kehale tehakse haiget, tekitatakse võib olla nörka ja väikest valu, kuid see on siiski valu.

Vägisi
toidab

Lööb sind, või
tutistab

Sikutab kõrva,
Näpistab ja
togib

Aga kui ma olen käitunud valesti ja olen ise süüdi?

Iga inimene, nii täiskasvanu, kui laps, käitub mõnikord valesti ja eksib. Aga see ei anna mitte mingisugust õigust kellelegi haiget tegemiseks!

Ükski tegu ega käitumine ei anna õigust tekitada teisele valu või teda väärkohelda!

Emotsionaalne väärkohtlemine

Kui keegi minu peale
karjub, mõtleb välja
koledaid hüüdnimesid,
kas see on samuti
väärkohtlemine?

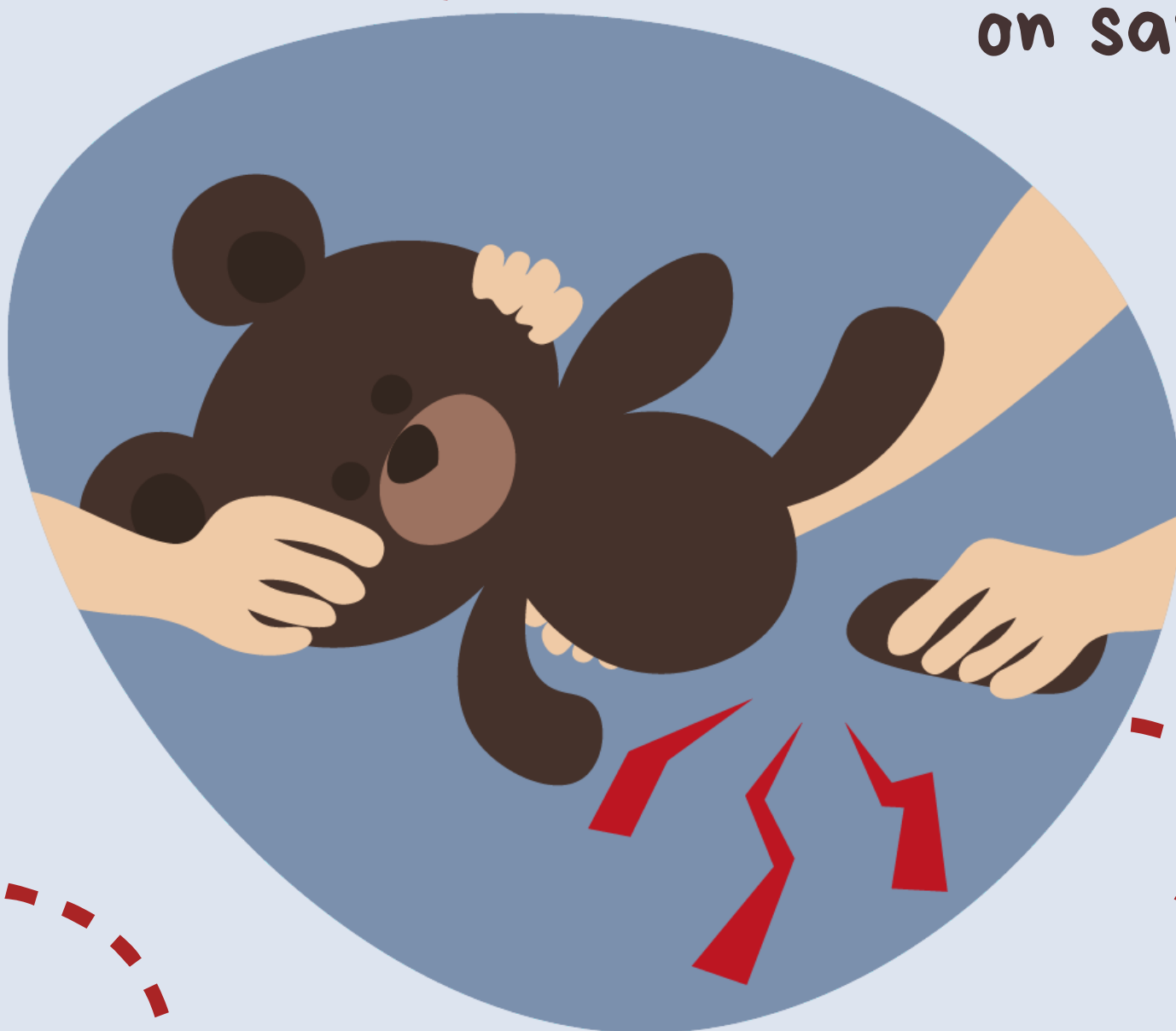
Sul on õigus. See on
samuti väärkohtlemine,
kuid emotsionaalsel
tasandil.

Kui sind ähvardatakse, sind kasutatakse ära ehk manipuleeritakse ja pressitakse sinult midagi välja

Sobramine sinu asjades on samuti vale

Teised solvavad sind, kiusavad,
alahindavad ning selle käigus
sinu enesehinnang kannatab

Privaatsuse
rikkumine ehk kui
tullakse sinu tuppa
ilma loata

Seksuaalne väärkohtlemine

Seksuaalne väärkohtlemine ei toimu ainult siis, kui keegi tahab sinuga seksida ja sina seda ei taha, vaid ka siis, kui teine inimene puudutab sinu keha intiimseid piirkondi ja sina ei ole seda lubanud ja ei taha seda.

Kui keegi nõuab sinult piltide saatmist, kus sa oled alasti, isegi siis kui su nägu pole näha, ning hiljem hakkab ta sind ähvardama nende piltide avalikustamisega – ka see on väärkohtlemine. Samuti, kui keegi vaatab porno videot või pilte ja nõuab, et sina ka neid vaataksid, eriti kui sa seda ei soovi – ka see on väärkohtlemine!

Sass, aga ütle mulle palun, kuidas ma peaksin käituma? Üks poiss, kes mulle väga meeldib, ja kellega ma tahan koos olla, ütles mulle, et kui ma teda armastan, siis pean saatma talle endast pilte, kus olen ilma riieteta.

Aga mul on häbi seda teha!

Aga minu sõbrad vaatavad pornot. Mina ei soovi seda vaadata, kuid ma ikkagi teen seda, sest ma ei taha, et nad arvaksid, et olen titt!

TÄHTIS!

See on ära kasutamine ja emotsionaalne väärkohtlemine! Nii ei pea olema ja ei tohi ka olla. Siin on väga oluline, et te ei teeks seda, mida te ei soovi teha! Keegi ei tohi teid sundida tegema seda, mida te ei taha, eriti kui see puudutab seksuaalteemasid!

Hooletusse jätmine

Aga me pole veel rääkinud hooletusse jätmisest. See toimub siis, kui teie põhivajadused ei ole rahuldatud.

Täiskasvanud ei suhtu laste tervise-muredesse tõsiselt, nad ei tee lapsest välja, ei soovi temaga suhelda, pakkuda talle vanemlikku lähedust ja kallistusi

Kui teile ei anta süüa

Kui teil puuduvad puhtad, terved ja õiges suuruses riided

Aga kes võib käituda
lapsega ebaväärikalt?

Väärkohtlejaks võib olla kes iganes,
näiteks teised lapsed või täiskasvanud.
Võib juhtuda, et valesti käitub pereema
või pereisa või keegi teine SOS Lasteküla
töötajatest.

— — — — —

Aga kui valesti käitub
keegi võõras, kes ei ole
SOS Lastekülast? Näiteks
naaber või keegi koolist?

Ka nii võib juhtuda. Ei ole oluline, kas sa tunned inimest või mitte, aga kui ta teeb sulle haiget, kiusab, solvab, karjub su peale, ähvardab, või käitub teistmoodi valesti, siis see on endiselt väärkohtlemine.

Aga kui haiget teeb keegi lastest, kes elab SOS Lastekülas?

Ka siis on see väärkohtlemine!

Aga mida teha, kui keegi
väärkohtleb mind?

Eeskätt tuleb rääkida sellest pereemale
või pereisale, pereabilisele. Samuti on
igas SOS Lastekülas olemas Laste
turvalisuse meeskonnad. Te saate
pöörduda selle meeskonna poole ja
nemad aitavad välja selgitada, mis on
juhtunud ning leida aitamiseks parimad
lahendused.

Laste turvalisuse meeskonda kuulub:

Sinu Lasteküla sotsiaaltöötaja

Laste õiguste nõunik

Programmijuht

Sa võid valida, kelle poole sa tahad pöörduda ja seda julgelt teha. Nende inimestega saad ühendust võtta kas telefoni teel, kirjutada e-kirja või pöörduda SOS Lasteküla kodulehekülje kaudu.

Laste õiguste nõunik tuleb sinu juurde ning vestleb sinuga ja siis teiste lastega ja täiskasvanutega, kes võivad olla teadlikud, mis on juhtunud ja kuidas. Seejärel selgitab laste õiguste nõunik sulle, mis edasi hakkab toimuma. Kogu selle aja jooksul hoolitsevad just tema ja teised meeskonnaliikmed sinu konfidentsiaalsuse ja turvalisuse eest. See tähendab seda, et nad teevad nii, et keegi ei saa teada, kellega on midagi juhtunud ja kes juhtunust teada andis.

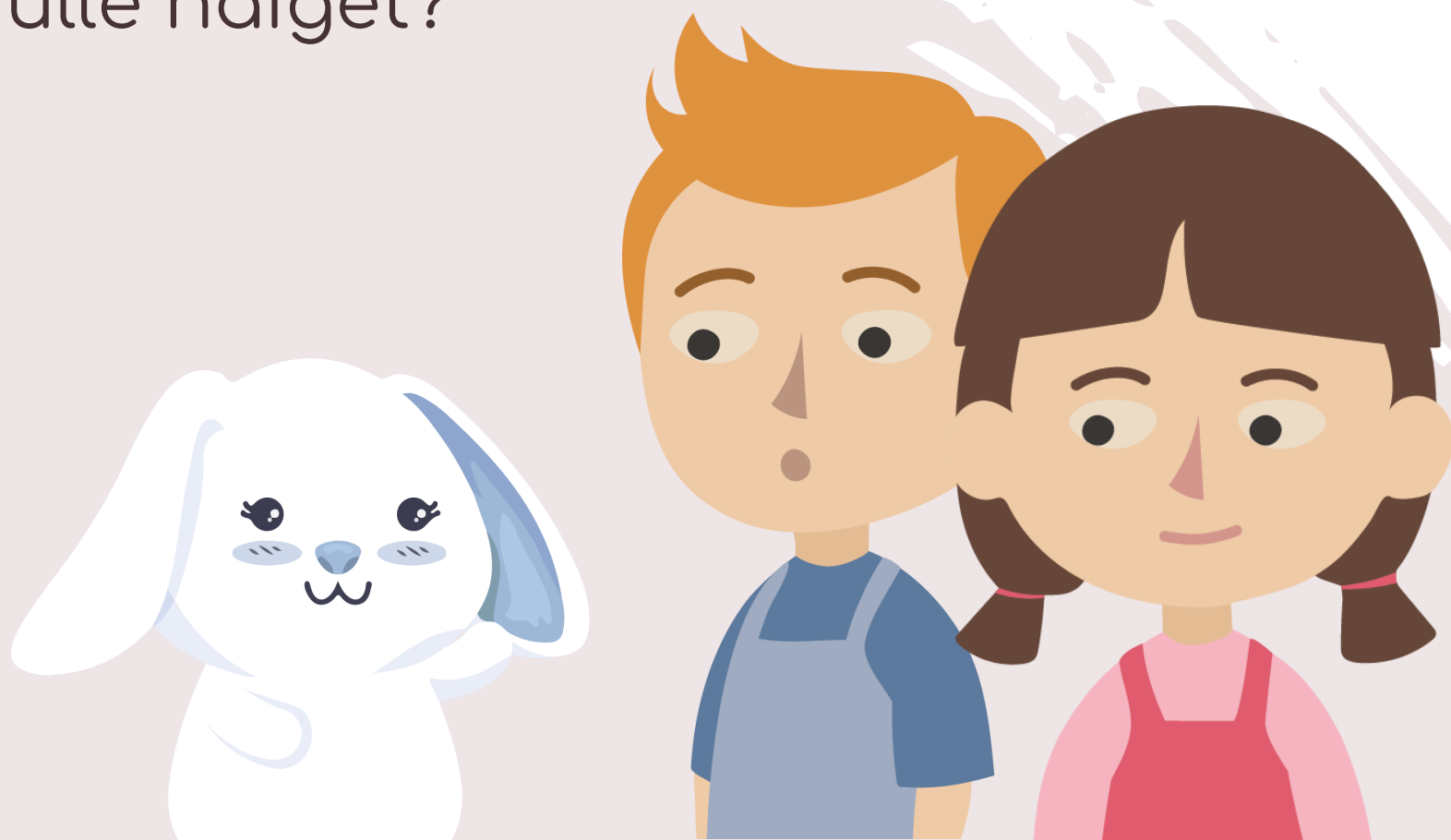
Kas ma saan pöörduda enda
lastekaitsetöötaja poole?

Muidugi. Sa võid ise valida, kelle poole sa
soovid pöörduda, keda sa usaldad
rohkem. Võid helistada ka lasteabisse või
pöörduda Laste
ombudsmani
nõuniku poole.

Sass, aga kas see pole kittumine, kui ma kaeban täiskasvanutele, et keegi tegi mulle haiget?

Absoluutselt mitte! Seda nimetatakse enda õiguste eest seismiseks! Igal lapsel on õigus elada turvaliselt ja tunda ennast väärtuslikult. Igal täiskasvanul on kohustus lapsi kaitsta.

SOS Lasteküla võttis enda kohustuseks hoolitseda laste eest ja teha nii, et lapsed saaksid elada siin turvaliselt. Meil on raske lubadust täita, kui me ei tea, mis teie eludes toimub, kuidas te ennast tunnete ja kuidas teised teiega käituvad.

Kui sul on mure või vajad abi,
leiad abivõimalused siit:

Laste õiguste nõunik SOS Lastekülas:

tel. 55511896 (WhatsApp, Viber)

julia.kovalenko@sos-lastekyla.ee

Online avalduse esitamine

SOS Lastekülale:

sos-lastekyla.ee

Online chat:

www.sova.ee

Lasteabi:

tel. 116111

www.lasteabi.ee

Laste ombudsman:

www.oiguskantsler.ee